

[Finansministeren.]

gang har fået et samlet budget for både investeringer og driftsudgifter — jeg tænker altså på 3 års budgettet — sådan at man har en fuldstændig oversigt over den forventede udvikling for så vidt angår det, vi kaldte for minimumsbudgettet, og det er — ikke helt rigtigt, det har vi også anført i bemærkningerne, men alligevel nogenlunde rigtigt — de udgifter, som vi næsten med sikkerhed ved vil komme i de næste 3 år. Så vi er altså nået et stykke vej i retning af bedre oversigt over tingene, end vi har haft før, og dermed også en bedre planlægning, selv om jeg skal erkende, at det er et meget vanskeligt problem at handskes med.

Det er meget nemt at sige, at man skal planlægge, og det er meget nemt at tale om prioritering, men det er min erfaring efter de 2-3 år, jeg har haft med det at gøre, at man kan ikke planlægge, man kan ikke prioritere ved at give de forskellige opgaver numre — en tanke, som stadig væk kommer frem og også har været fremme i debatten i dag. Man prioriterer, man planlægger jo i virkeligheden ved at træffe afgørelser om, hvor mange penge man vil bruge til de forskellige formål, hvornår de skal gå i gang, hvorledes de skal afvikles, over hvor mange år osv., og erfaringen viser jo også, at skal man begrænse, skal man skære ned, sådan som der nu er tale om, skal man foretage en gennemgang af et budget med et eller andet sigte — jeg skal ikke nævne noget tal for en begrænsning — ja, så kan man jo ikke bare tage saksen og klippe de nederste dele af siderne væk fra finanslovsforslaget. Man bliver nødt til at gå praktisk taget hele budgettet igennem inden for hvert enkelt ministerium og for samtlige ministerier. Det er også det, der er sket ved nedskæringen, kan man godt sige, af de ønsker, der var fremsendt af ministre, den nedskæring på 500 mill. kr., der er foretaget, inden dette finanslovsforslag nåede frem til folketinget som lovsforslag. Man har spurgt, om man kan få oplyst, på hvilke områder der er skåret. Jeg tror ikke, det ville være rigtigt at gøre det på den måde; det er nemlig en årligt tilbagevendende procedure, at der fra ikke alene styrelserne og de enkelte ministerier, men jo helt ud i de enkelte grene og dele af det enkelte ministerium fremkommer ønsker

ud fra de særlige synspunkter, man har netop inden for det enkelte område, og der vil være en tendens til, at disse ønsker, udtrykt i beløb, er lagt i overkanten. Det vil der altid være ved den slags budgettering, og derfor må der ske en begrænsning alene af den grund, men naturligvis også ud fra andre synspunkter, ud fra mere finansielle synspunkter, ud fra skattemæssige synspunkter, ud fra hvad der er råd til osv. Jeg tror ikke, det er den dårligste måde at planlægge på: at tage hensyn til, hvor mange penge man har til rådighed, hvor meget det er muligt at ofre på de offentlige udgifter, og så måske en gang imellem sidde lidt hårdere på låget på pengeskassen, end måske de forskellige ministre og de forskellige institutioner ønsker.

Vi har jo netop oplevet i denne omgang, hvor vi har måttet begrænse budgettet med de 500 mill. kr., at der fra mange institutioner blev rettet angreb mod os; for nylig blev der netop heroppefra nævnt professor Fogs angreb mod os — hans muligvis helt berettigede angreb set fra universitetssynspunkterne — men noget lignende er jo kommet mange andre steder fra. Folk har været fulde af harme over, at man ikke fik de penge til det ene og det andet, som man mente det var berettiget at kræve, og som man mente det offentlige skyldte netop det pågældende område efter udviklingen i det moderne samfund, og som man altså inden for det område mente man skulle have.

Sådan er vilkårene, og jeg tror ikke, at man nogen sinde kan komme væk derfra. Det bliver nødvendigt med en stadig afvejning af, hvilke opgaver der skal løses, og hvor meget vi har råd til, og så kan vi jo altid diskutere her i folketinget og i udvalgene, om det skal være det ene eller det andet, og hvor meget det skal være, og jeg synes, man med rette kan sige, at der her er et fremskridt; det står i hvert fald sådan for mig, at trangen til at kaste ansvaret fra sig og sige: dette er alene regeringens ansvar, ikke er slet så stor, som vi har kendt det tidligere. Man erkender jo i virkeligheden her i folketinget, at partierne har et medansvar for de forskellige problemer. Og så hører vi jo ind imellem de gamle, kendte toner; men alligevel vil jeg sige, at debatten er blevet saneret, vi kan